

■ *Dijkstra-ren algoritmoa*

Izan bedi $\mathbf{G} = (\mathbf{V}, \mathbf{A}, \phi)$ grafo zuzendu **haztatu** bat $\mathbf{n}$ erpinekin.

$\mathbf{V}$ -ren **erpinak** “era egokian” **etiketatzuz** algoritmo honen bidez honako hau lortu ahal izango dugu:

$\mathbf{v}_0 \in \mathbf{V}$ erpin finko batetik $\mathbf{V}$ -ren beste erpinetara dagoen **distantzia**.

$\mathbf{v}_0$ erpinetik $\mathbf{V}$ -ren beste erpin guztietara dagoen ibilbide minimoa duen **bide sinple** edo bidezidor bat.

ALGORITMOA nola aplikatu

1. pausoa (**Hasiera**) ; $i = 0$ eta $S_0 = \{v_0\}$.

Etiketatzuz:

→ v_0 -ri $(0, -)$ **etiketa** jarriko diogu eta

→ $w \neq v_0$ bakoitzari $(\infty, -)$ **etiketa** ($w \in V - S_0$)

Algoritmoa aplikatzen den heinean, $w \neq v_0$ bakoitzaren **etiketa** aldatu egingo da (**behin edo gehiagotan**) eta $(\infty, -)$ izatetik $(E(w), x)$ izatera pasatuko da:

● $E(w) = v_0$ -tik w -rako **distantzia**

x (existitzen bada) w -ren aurretik dagoen erpina izango da, hots, (x, w) v_0 -tik w -ra doan bide

$n = 1$ bada, orduan $V = \{v_0\}$ eta problema bukatu da.

$n > 1$ bada, orduan jarraituko dugu

2. pausoa (Zenbait iterazio izan ditzake)

$w \in V - S_i$ bakoitzerako(lehen iterazioan $S_i = S_0$) w -ren etiketaren ordeztu (ahal denean) $(E(w), x)$ jarriko da, non:

- $$E(w) = \min_{v \in S_i} \{ E(w), E(v) + p(v, w) \}$$

- x S_i -ren barnean dagoen G -ren erpin bat da, non $E(w)$ minimoa lortzen baita.

3. pausoa

$V-S_i$ -ren erpin bakoitzak (non $i / 0 \leq i \leq n-2$) $(\infty, -)$ **etiketa** badu, orduan grafo etiketatuak nahi dugun informazioa du.

Aurkako kasuan, $w \in V-S_i$ erpin bat existitzen da gutxienez $(\infty, -)$ **etiketarik gabe** eta:

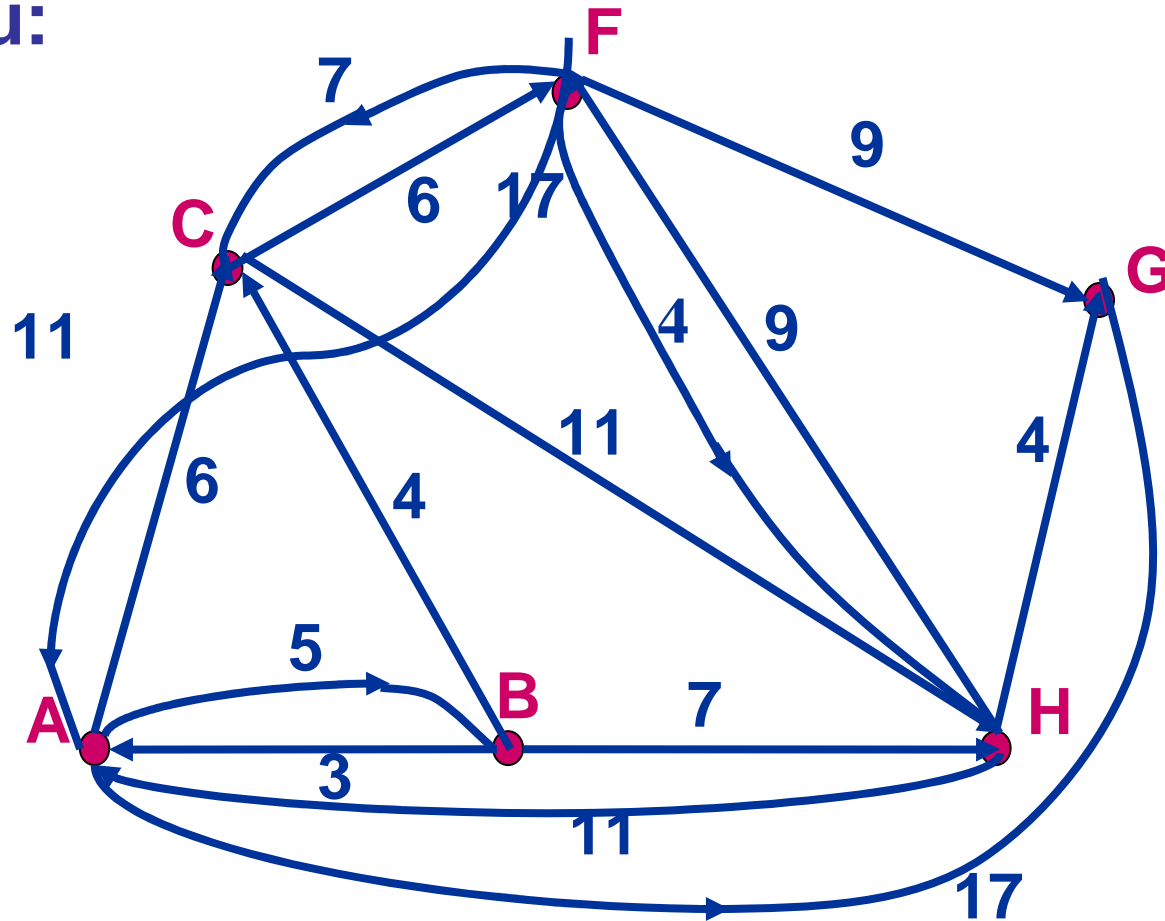
1) v_0 -tik hurbilen dagoen $v_{i+1} \in V-S_i$ erpina hartuko dugu (**$E(v_{i+1})$ minimoa**).

2) $S_{i+1} = S_i \cup \{v_{i+1}\}$ kontsideratuko dugu

3) i aldagaia unitate baten handitzen dugu. $i = n-1$ bada, grafo etiketatuak nahi dugun informazioa du. $i < n-1$ bada **2. pausora** itzuliko gara.

■ 25. ariketa

Izan bedi 6 erpineko honako grafo haztatu hau:

Hiri-bikoteen bidai-bideak adierazten ditu.

(x,y) arku bakoitzaren pisuak x hiritik y hirirako hegaldi zuzen baten denbora adieraziko du.

Haizearen norabidearen arabera gerta daiteke $p(x,y) \neq p(y,x)$ izatea.

Bestalde $C, G \in V$, baina $(C,G),(G,C) \notin A$, beraz $p(C,G) = p(G,C) = \infty$ izango da (erpin gehiago daude baldintza honekin).

$$p(A,F) = \infty \text{ eta } p(F,A) = 11$$

Algoritmo hau aplikatuko dugu C ($v_0 = C$) erpinetik G-ren A, B, F, G, H beste erpinetara dagoen distantzia minimoa kalkulatzeko.

1. pausoa (Hasiera)

$i = 0$ eta $S = \{C\}$. Etiketatzuz:

→ C non: etiketa (0, -) eta

{ A non: etiketa (∞ , -)
B non: etiketa (∞ , -)
F non: etiketa (∞ , -)
G non: etiketa (∞ , -)
H non: etiketa (∞ , -)

2. pausoa

Lehen iterazioa ; $i = 0$

; $S_0 = \{C\}$

Kontsidera dezagun $V - S_0 = \{A, B, F, G, H\}$

$W \in V - S_0$ erpin bakoitzean (ahal bada) $(\infty, -)$ etiketaren ordeaz $E(W), X$ etiketa jarriko dugu, non:

- $$\underline{E(W)} = \min_{\substack{V \in S_0 \\ C \in S_0}} \{ E(W), E(V) + p(V, W) \}$$

$$= \min \{ E(W), E(C) + p(C, W) \} = d(C, W)$$

- X izango da $E(W)$ minimoa lortzen den S_0 – ren erpina, kasu honetan $X = C$.

Orduan:

$$E(A) = \min\{E(A), E(C) + p(C,A)\} = \min\{\infty, 0 + \infty\} = \infty$$

$$E(B) = \min\{E(B), E(C) + p(C,B)\} = \min\{\infty, 0 + \infty\} = \infty$$

$$E(F) = \min\{E(F), E(C) + p(C,F)\} = \min\{\infty, 0 + 6\} = \underline{6}$$

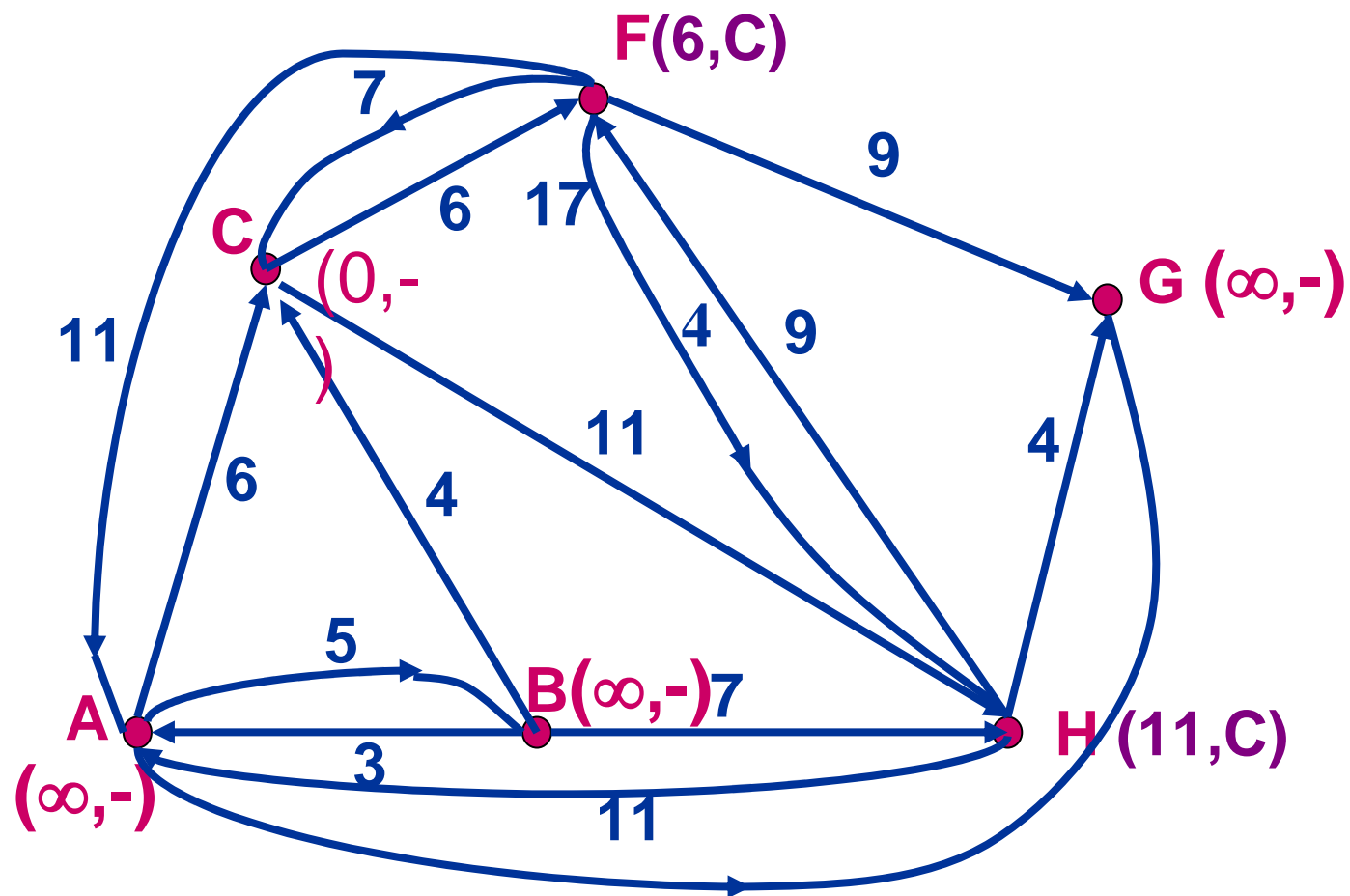
$$E(G) = \min\{E(G), E(C) + p(C,G)\} = \min\{\infty, 0 + \infty\} = \infty$$

$$E(H) = \min\{E(H), E(C) + p(C,H)\} = \min\{\infty, 0 + 11\} = \underline{11}$$

Hau da, $V-S_0 = \{A, B, F, G, H\}$ multzoaren erpinak honela **etiketatuko** ditugu:

→ F-ren **etiketa (6,C)** eta H-ren **etiketa (11,C)** eta bestiak zeuden moduan.

eta grafoa honela eratuko da:

3. pausoa

$V-S_0$ -ren erpin guztiek **ez** dutenez $(\infty, -)$ etiketa, (**F-k eta H-k ez dute**), honakoa egingo dugu:

1) **F** eta **H**-tik $\underline{V_1 = F} \in V-S_0$ (**i = 1**) hartuko dugu, C-tik hurbilen dagoena baita eta

$$E(F) = d(C, F) = 6$$

2) Kontsidera dezagun: $S_1 = S_0 \cup \{F\}$

3) $i = 0 + 1 < n-1 = 6-1 = 5$ egingo dugu eta bigarren pausora itzuliko gara.

2. pausoa

Bigarren iterazioa ; $i = 1$; $S_1 = \{C, F\}$

Kontsidera dezagun $V - S_1 = \{A, B, G, H\}$

$W \in V - S_1$ erpin bakoitzarentzat (ahal bada) $(\infty, -)$ etiketaren ordeztan $(E(W), X)$ etiketa jarriko dugu, non:

$$\bullet \quad \underline{E(W)} = \min_{\substack{V \in S_1 \\ C, F \in S_1}} \{ E(W), E(V) + p(V, W) \}$$

$$= \min \{ E(W), E(C) + p(C, W), E(F) + p(F, W) \}$$

• X izango da $E(W)$ minimoa lortzen den S_1 -en erpina, kasu honetan $X = C$ edo $X = F$

Orduan:

$$E(A) = \min\{E(A), E(C) + p(C,A), E(\underline{F}) + P(\underline{F}, A)\} \\ = \min\{\infty, 0 + \infty, 6 + 11\} = \underline{17}$$

$$E(B) = \min\{E(B), E(C) + p(C,B), E(F) + p(F,B)\} \\ = \min\{\infty, 0 + \infty, 6 + \infty\} = \infty$$

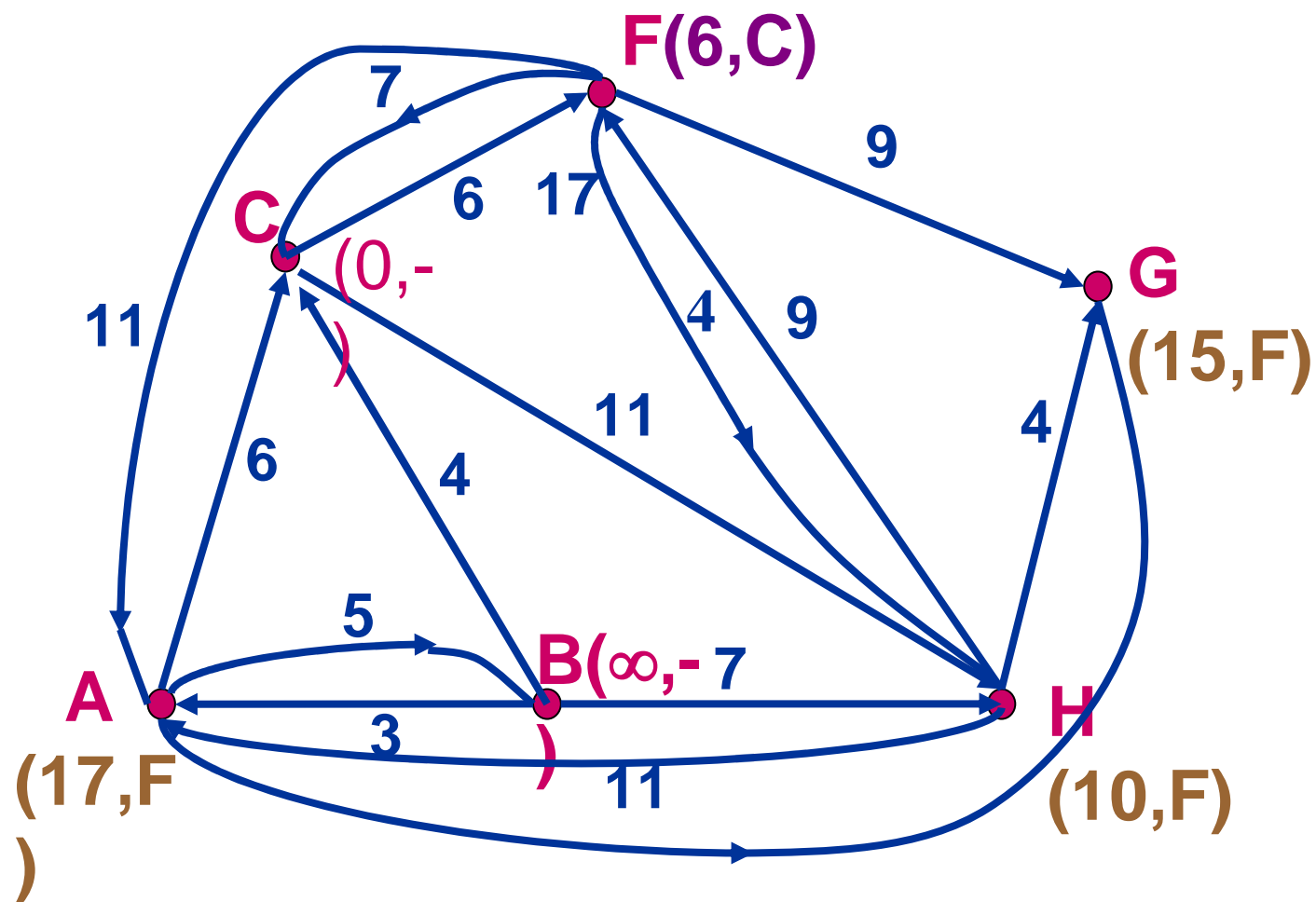
$$E(G) = \min\{E(G), E(C) + p(C,G), E(\underline{F}) + p(\underline{F}, G)\} \\ = \min\{\infty, 0 + \infty, 6 + 9\} = \underline{15}$$

$$E(H) = \min\{E(H), E(C) + p(C,H), E(\underline{F}) + p(\underline{F},H)\} \\ = \min\{\infty, 0 + 11, 6 + 4\} = \underline{10}$$

Beraz $V-S_1 = \{A, B, G, H\}$ multzoko erpinak etiketatuko ditugu:

→ A-ren **etiketa (17,F)**, G-ren **etiketa (15,F)** eta H-ren **etiketa (10,F)** (beste aldaketa bat) eta besteak zeuden moduan.

eta grafoa honela etiketatuko da:

3. pausoa

$V-S_1 = \{A, B, G, H\}$ multzoko erpin guztiek ez dutenez $(\infty, -)$ etiketa (**A, G eta H-k ez dute**), honakoa egingo dugu:

1) **A, G eta H-tik s $V_2 = H \in V-S_1$ ($i = 2$)** hartuko dugu **C**-tik hurbilen dagoena baita eta gainera:

$$E(H) = d(C, H) = 10$$

2) Kontsidera dezagun: $S_2 = S_1 \cup \{H\} = \{C, F, H\}$

3) $i = 1 + 1 < n-1 = 6-1 = 5$ egingo dugu eta 2. pausora itzuliko gara.

2. pausoa

Hirugarren iterazioa ; $i = 2$; $S_2 = \{C, F, H\}$

Kontsidera dezagun $V - S_2 = \{A, B, G\}$

$W \in V - S_2$ -ren erpin bakoitzarentzak (ahal bada) $(\infty, -)$ etiketaren ordeaz $E(W), X$ etiketa jarriko dugu, non:

$$\bullet \quad \underline{E(W)} = \min_{\substack{V \in S_2 \\ C, F, H \in S_2}} \{ E(W), E(V) + p(V, W) \}$$

$$= \min \{ E(W), E(C) + p(C, W), E(F) + p(F, W), E(H) + p(H, W) \}$$

● X izango da $E(W)$ minimoa lortzen den S_2 -ren erpina, kasu honetan $X = C$ edo $X = F$ edo $X = H$

Orduan:

$$E(A) = \min\{E(A), E(C) + p(C,A), E(\underline{F}) + P(\underline{F}, A), E(H) + p(H,A)\} \\ = \min\{17, 0 + \infty, 6 + 11, 10 + 11\} = \underline{17}$$

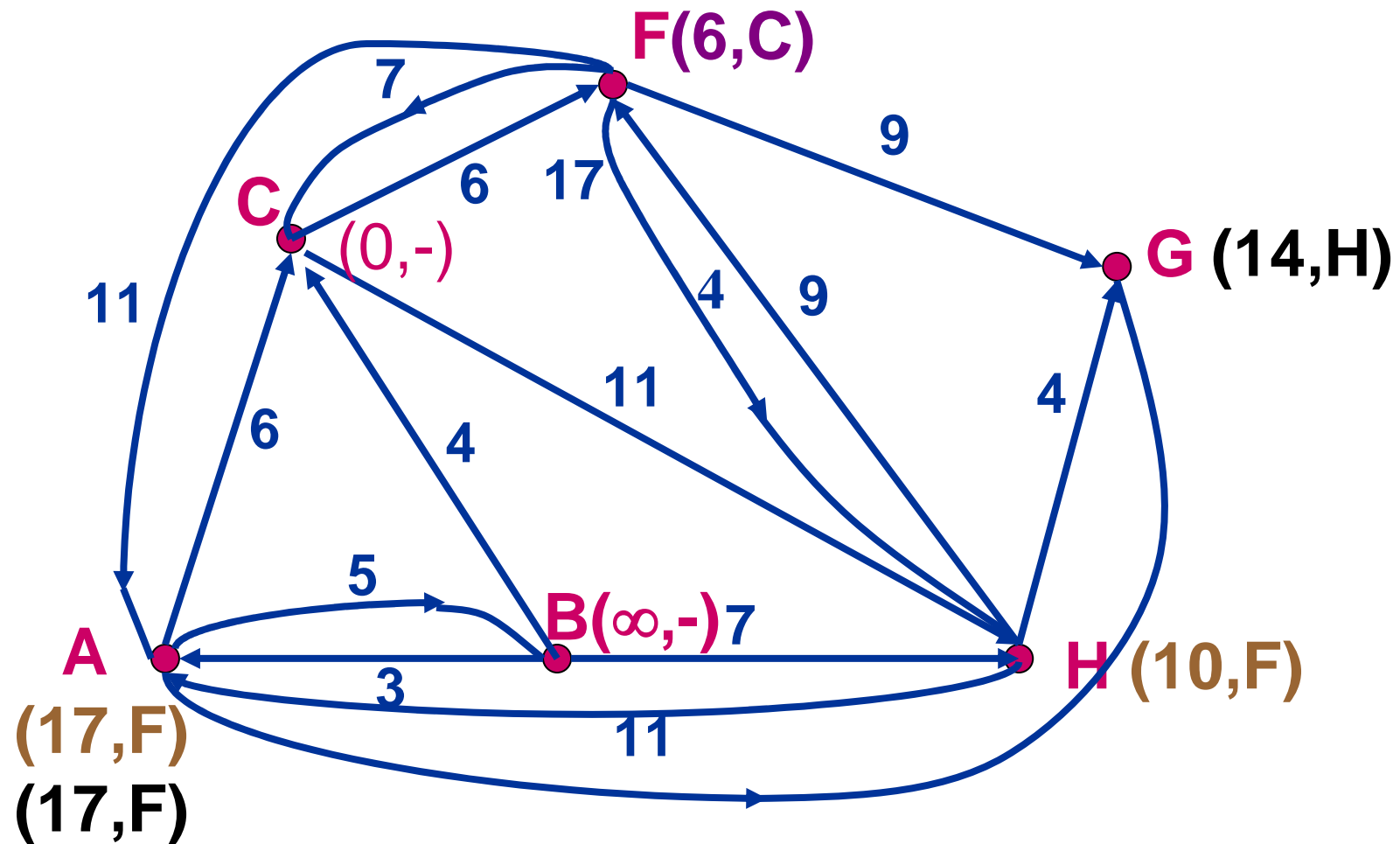
$$E(B) = \min\{E(B), E(C) + p(C,B), E(F) + p(F,B), E(H) + p(H,B)\} \\ = \min\{\infty, 0 + \infty, 6 + \infty, 10 + \infty\} = \infty$$

$$E(G) = \min\{E(G), E(C) + p(C,G), E(F) + p(F, G), E(\underline{H}) + p(\underline{H},G)\} \\ = \min\{15, 0 + \infty, 6 + 9, 10 + 4\} = \underline{14} < 15$$

Orduan $V-S_2 = \{A, B, G\}$ multzoko erpinak honela etiketatuko ditugu:

→ **A**-ren **etiketa** **(17,F)** (lehen gisa), **G**-ren **etiketa** **(14,H)** (beste aldaketa bat) eta besteak zeuden moduan.

eta grafoa honela etiketatuko da:

3. pausoa

$V-S_2 = \{A, B, G\}$ multzoko erpin guztiek **ez** dutenez $(\infty, -)$ etiketa (**A, G-k ez dute**), honakoa egingo dugu:

1) **A** eta **G**-tik $\underline{V_3 = G} \in V-S_2$ (**i = 3**) hartuko dugu **C**-tik hurbilen dagoena baita eta gainera:

$$E(G) = d(C, G) = 14$$

2) Kontsidera dezagun $S_3 = S_2 \cup \{G\} = \{C, F, H, G\}$

3) $i = 2 + 1 < n-1 = 6-1 = 5$ egingo dugu eta 2. pausora itzuliko gara.

2. pausoa

4. iterazioa ; $i = 3$

; $S_3 = \{C, F, H, G\}$

Kontsidera dezagun $V-S_3 = \{A, B\}$

$W \in V-S_3$ -ko erpin bakoitzerako (ahal bada) $(\infty, -)$ etiketaren ordeaz $E(W), X$ etiketa jarriko dugu, non

$$\bullet \quad \underline{E(W)} = \min_{\substack{V \in S_3 \\ C, F, H, G \in S_3}} \{ E(W), E(V) + p(V, W) \}$$

$$= \min \{ E(W), E(C) + p(C, W), E(F) + p(F, W), E(H) + p(H, W), E(G) + p(G, W) \}$$

• X izango da $E(W)$ minimoa lortzen den S_3 – ren erpina, kasu honetan de $X = C$ edo $X = F$ edo $X = H$ edo $X = G$

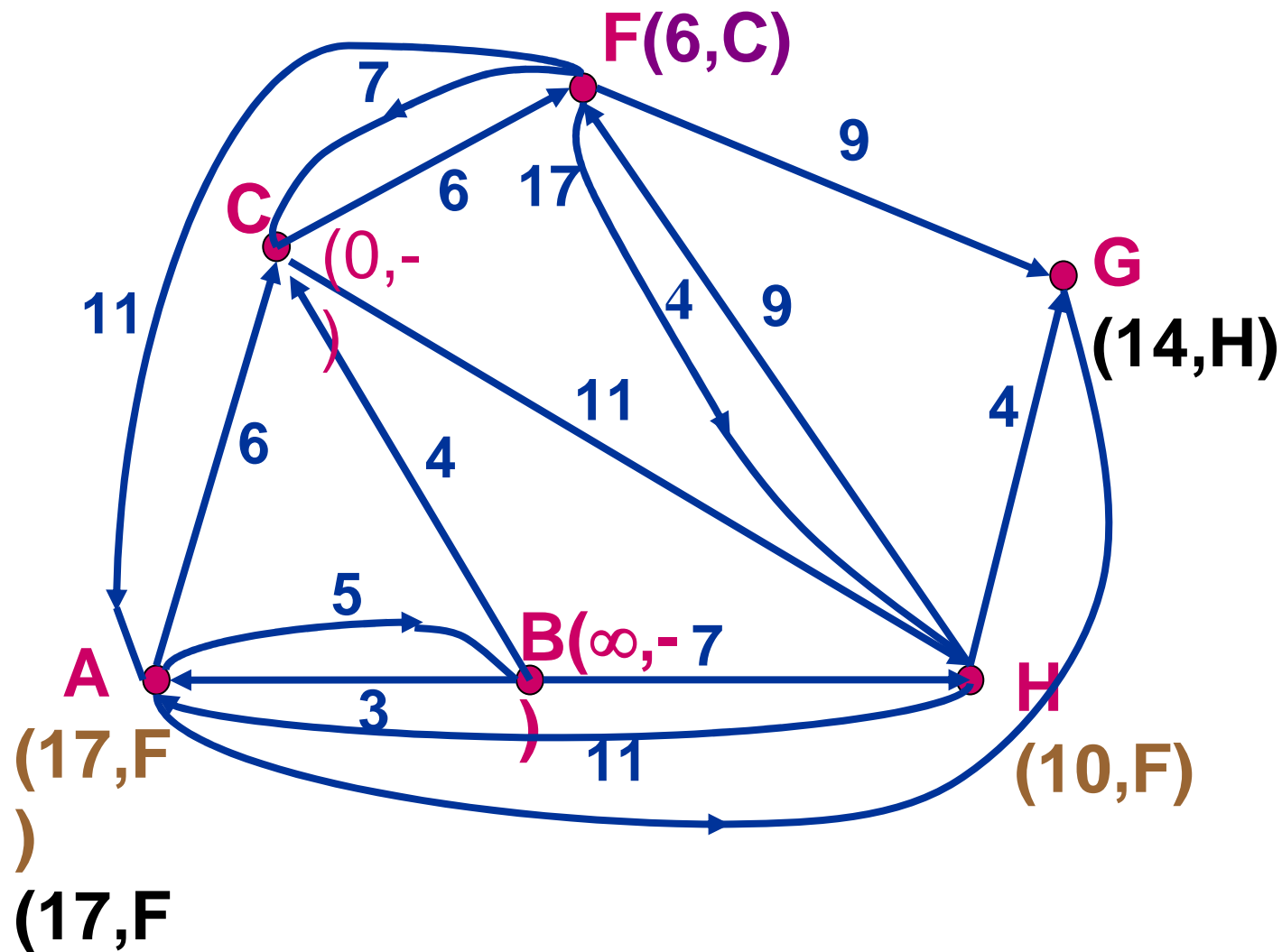
Orduan:

$$\begin{aligned} E(A) &= \min\{E(A), E(\underline{C}) + p(\underline{C}, A), E(F) + p(F, A), \\ &E(H) + p(H, A), E(G) + p(G, A)\} \\ &= \min\{17, 0 + \infty, 6 + 11, 10 + 11, 15 + \infty\} = \underline{17} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} E(B) &= \min\{E(B), E(C) + p(C, B), E(F) + p(F, B), \\ &E(H) + p(H, B), E(G) + p(G, B)\} \\ &= \min\{\infty, 0 + \infty, 6 + \infty, 10 + \infty, 15 + \infty\} = \infty \end{aligned}$$

Beraz, $V-S_3 = \{A, B\}$ erpinak ez dira aldatzen eta **etiketa berdinak** jarriko ditugu.

eta grafoa honela etiketatuta dago:

3. pausoa

$V-S_3 = \{A, B\}$ multzoko erpin guztiek **ez** dutenez (∞ , -) etiketa (**A-k ez du**), honakoa egingo dugu:

1) $\underline{V_4} = A \in V-S_3$ (**i = 4**) hartuko dugu, honakoa egiaztatuz: $E(A) = 17$

2) Kontsidera dezagun $S_4 = S_3 \cup \{A\} = \{C, F, H, G, A\}$

3) $i = 3 + 1 < n-1 = 6-1 = 5$ egingo dugu, eta 2. pausora itzuliko gara.

2. pausoa

5. iterazioa ; i = 4

; $S_4 = \{C, F, H, G, A\}$

Kontsidera dezagun $V - S_4 = \{B\}$

$B \in V - S_4$ azkeneko erpinera, (ahal bada) haren etiketaren ordean $(E(B), X)$ etiketa jarriko dugu, non:

$$\bullet \quad \underline{E(B)} = \min_{V \in S_3} \{ E(B), E(V) + p(V, B) \}$$

C, F, H, G, A

$$= \min_{V \in S_4} \{ E(B), E(C) + p(C, B), E(F) + p(F, B), E(H) + p(H, B), E(G) + p(G, B), E(A) + p(A, B) \} = \{\infty, 0 + \infty, 6 + \infty, 10 + \infty, 14 + \infty, 17 + 5\} = \underline{22} \quad \bullet \text{eta} \quad X = A$$

→ B-ren **etiketa (22, A)** izango da eta bestiak zeuden moduan.

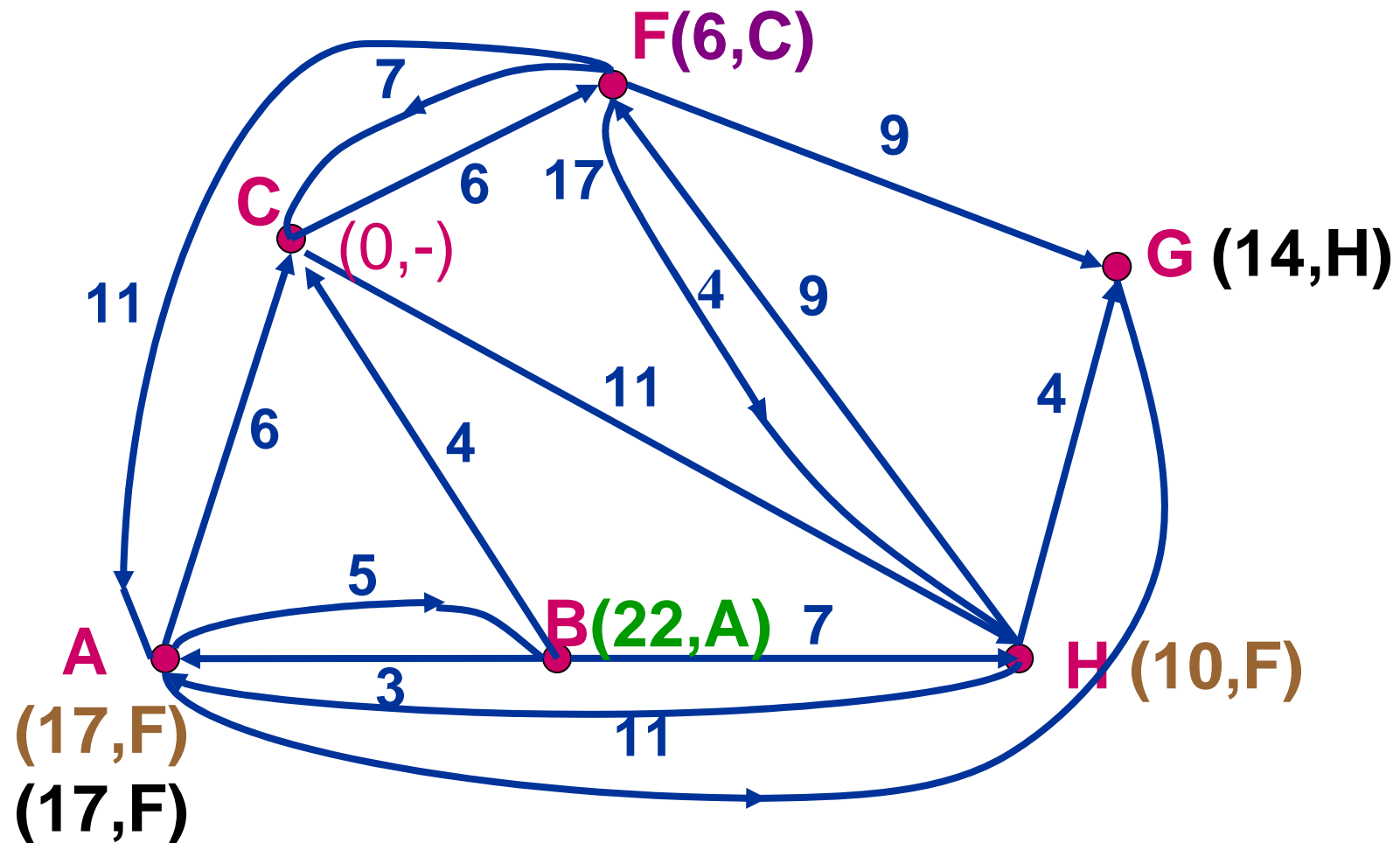

3. pausoa

- 1) $V_5 = B \in V - S_4$ hartuko dugu eta $E(B) = 22$
- 2) $S_5 = S_4 \cup \{B\} = \{C, F, H, G, A, B\}$
- 3) $i = 4 + 1 = \cancel{5} < 6 - 1 = 5$

Prozedura bukatu da.

eta grafoa azkenik honela etiketatuta
geratuko da:

Jarritako etiketatetik, honako **distantzia**
“laburrenak” ditugu **C**-tik beste 5
erpinetara:

1) $d(C,F) = E(F) = 6$

2) $d(C,H) = E(H) = 10$

3) $d(C,G) = E(G) = 14$

4) $d(C,A) = E(A) = 17$

5) $d(C,B) = E(B) = 22$

C-tik B-rako bide laburrena zehazteko, **B (22,A)** puntutik abiatuko gara eta badakigu **A B-ren aurrekoa** dela.

A (17,F) denez, badakigu **F A-ren aurrekoa** dela.

F (6,C) denez, **C-ra** helduko gara, **F-ren aurrekoa** izanik.

Beraz, algoritmoak kalkulatzeko duen **C-tik B-rako bide laburrena** honako arkuek ematen dutena da:

(C,F), (F,A), (A,B)